

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ І МУЗЕЙНО-ТУРИСТИЧНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ

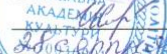
КАФЕДРА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

ЗАТВЕРДЖУЮ:
Гарант освітньої програми доц.
Віталій БРУСЕНЦЕВ

28 серпня 2020 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Проректор з навчальної
роботи
Інна СТАШЕВСЬКА

28 серпня 2020 р.

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

Інформаційний сервіс Інтернет

Освітня програма — Інформаційна та документаційна діяльність

Спеціальність — 029 Інформаційна, бібліотечна, архівна справа

Галузь знань — 02 Культура і мистецтво

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Харків, 2020

Силабус склав
доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри інформаційних технологій
Філіпова Людмила Яківна

Силабус затверджено на засіданні кафедри інформаційних технологій,
протокол № 2 від « 25» серпня 2020 р.

Завідувач кафедри

_____ Георгій АСЕСВ

Силабус затверджено на засіданні ради факультету соціальних комунікацій і музейно-
туристичної діяльності, протокол № 1 від «25» серпня 2020 р.

Голова ради факультету

_____ Алла СОЛЯНИК

1. Загальна інформація про дисципліну

1	Назва дисципліни	Інформаційний сервіс Інтернет
2	Викладач	Філіпова Людмила Яківна
3	Контактні дані викладача (роб.тел., емейл)	flyak@ukr.net
4	Статус дисципліни (обов'язкова чи вибіркова)	обов'язкова
5	Рік підготовки	2-й
6	Семестр	3-й
7	Лекції (год.)	10
8	Практичні заняття (год.)	20
9	Самостійна робота (год.)	60
10	Індивідуальна робота (год.)	—
11	Кількість кредитів	3
12	Загальна кількість годин	90
13	Види поточного контролю	Тестування (поточне, підсумкове), усне опитування
14	Вид підсумкового контролю	Іспит

2. Анотація дисципліни

2.1. Місце дисципліни в програмі навчання

Вивчення дисципліни «Інформаційний сервіс Інтернет» спрямоване на опанування методів та засобів роботи в умовах міжнародної комп'ютерної мережі Інтернет та її сервісних програм. Пріоритетами курсу є оволодіння практичними пошуковими навичками та вміннями професійної інформаційно-аналітичної роботи з сервісами мережевого Інтернет-середовища.

Навчальна дисципліна належить до обов'язкових дисциплін професійної та практичної підготовки студентів за спеціалізацією «Інформаційна та документаційна діяльність».

2.2. Пререквізити та постреквізити дисципліни

Пререквізити. Вивчення дисципліни передбачає попереднє засвоєння знань з курсів «Теоретична інформатика», «Інформаційні технології», «Інформаційні комп'ютерні мережі», а також знань з основ інформаційної культури та інформаційного права. Передбачається наявність знань та практичних вмінь роботи в умовах інтернет-мережі та соціальних мереж.

Постреквізити. Основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні дисциплін «Методи та засоби інформаційної діяльності», «Технологія та організація комп'ютерного діловодства», «Електронна комерція» та інших навчальних дисциплін освітньої програми здобувача вищої освіти. Отримані знання та навички мають усвідомлено використовуватися в умовах профільної діяльності – в межах практики та управління в діяльності інформаційно-документних установ.

2.3. Мета вивчення дисципліни – опанування теоретичними та практичними основами сервісних можливостей Інтернет-мережі : пошуку, обробки, копіювання та збереження електронної інформації; засвоєння методичних засобів та практичних навичок користування сервісними програмами інтернета для грамотного здійснення електронних мережевих комунікацій.

2.4. Завдання вивчення дисципліни:

- ознайомити з інформаційним сервісом Інтернет, оволодіти основами навігації засобами браузерів (програм-переглядачів);

- опанувати практичними навичками роботи в середовищі популярних сервісних програм Інтернета: WWW (World Wide Web), E-Mail та інших;
- оволодіти практичними навичками та вміннями інформаційного пошуку в Інтернет-системах та ресурсах;
- підготувати студентів до професійного використання процесів мережевого інформаційного пошуку та моніторингу в сфері інформаційно-аналітичної діяльності.

2.5. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни.

Загальні компетентності:

- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- навички використання інформаційних і комунікативних технологій;
- здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня.

Професійні компетентності:

- здатність використовувати сучасні прикладні комп'ютерні технології, програмне забезпечення, мережеві технології для вирішення завдань спеціальності;
- здатність здійснювати відбір, аналіз, оцінку, систематизацію, моніторинг, організацію, зберігання, розповсюдження та надання в користування інформації та знань у будь-яких форматах;
- здатність аналізувати закономірності функціонування інформаційних потоків та електронних даних;
- здатність впроваджувати інноваційні технології виробництва інформаційних продуктів і послуг, підвищення якості інформаційного обслуговування користувачів інформаційних установ;
- здатність використовувати прикладні соціо-комунікаційні технології в умовах сучасної інформаційно-технологічної інфраструктури;
- здатність забезпечувати функціонування веб-сайтів у мережі Інтернет на основі дотримання морально-етичних та правових основ поведінки.
- здатність підтримувати ділову комунікацію з усіма суб'єктами інформаційного ринку, користувачами, партнерами, органами влади та управління, засобами масової інформації.

2.6. Результати навчання:

- застосовувати знання та навички користування сервісними програмами, пошуковими системами та інформаційними ресурсами інтернет-мережі;
- володіти знаннями з теорії і практики інформаційної діяльності щодо впровадження та використання комунікаційних технологій у соціальних системах, мультимедійного забезпечення інформаційної діяльності, технологій веб-дизайну та веб-маркетингу;
- застосовувати сучасні методики і технології автоматизованого опрацювання інформації, формування та використання електронних інформаційних ресурсів та сервісів;
- володіти знаннями з теорії та практики управління інформаційними процесами в діяльності інформаційно-документних установ;
- використовувати електронні комунікації для ефективного спілкування на професійному, науковому та соціальному рівнях на засадах толерантності, діалогу і співробітництва.

3. Політика дисципліни

3.1. Політика виставлення оцінок (пропущені заняття, відпрацювання пропусків): кожна оцінка виставляється відповідно до розроблених викладачем та заздалегідь оголошених студентам критеріїв; у випадку не відпрацювання студентом усіх передбачених тем навчальної дисципліни, до заліку він не допускається; пропущені заняття обов'язково мають бути відпрацьовані. Форму і час відпрацювання студент та викладач взаємопогоджують.

3.2. Політика академічної поведінки та доброчесності (плагіат, поведінка в аудиторії): конфліктні ситуації мають відкрито обговорюватись в академічних групах з

викладачем, необхідно бути взаємно толерантним, поважати думку іншого. Плагіат та інші форми нечесної роботи неприпустимі. Недопустимі підказки і списування у ході семінарських занять, контрольних роботах, на заліку. Норми академічної етики: дисциплінованість; дотримання субординації; чесність; відповідальність; робота в аудиторії з відключеними мобільними телефонами.

4. Теми навчальної дисципліни

РОЗДІЛ 1. ОСНОВИ НАВІГАЦІЇ В ІНТЕРНЕТ

Тема 1. Світова мережа Інтернет: загальні поняття

Інтернет як глобальна мережа. Історія Інтернет, виникнення проекту ARPANet (Advanced Research Project Agency) та його цільове призначення. Характеристика світового інформаційного простору, інші комп'ютерні мережі. Загальні поняття локальних комп'ютерних мереж (LAN) та глобальних комп'ютерних мереж (WAN). Світовий мережевий простір як сукупність комп'ютерних мереж: MILNET, NSFNET, NSI, GLASNET, EARN, EUNET та інші. Комп'ютерні мережі України (Lucky Net, Global Ukraine (GU) та ін.); їх розвиток та головні тенденції поширення географії, починаючи з середини 90-х рр. 20 ст. Структура Інтернет: вузли комутації. Загальні поняття про технічні засоби забезпечення мереж: локальні мережі, хости, шлюзи. Протоколи передачі даних в Інтернет- TCP/IP, загальна характеристика, значення, основні функції

Тема 2. Основи навігації в Інтернет. Пакети прикладних програм перегляду інформації (браузери)

Загальні відомості про програми перегляду інформації в Інтернет - браузери (browsers - переглядачі або навігатори). Основні функції браузерів; порівняльна характеристика. Запуск браузера; складові (області) діалогового вікна, їх функції. Елементи головного діалогового вікна, можливості програми-переглядача (на прикладі браузера Netscape Navigator або Microsoft Internet Explorer) - пункти основного меню; основи навігації браузера; склад компонентів браузера (кнопок, меню тощо). Склад і зміст основних способів завантаження документів у вікно браузера. Робота з кількома вікнами. Додаткові можливості.

Робота з веб-сторінками: збереження, друкування, копіювання, вставка, пошук тексту. Процедура збереження поточного текстового та графічного документів браузера в різному форматі. Реєстрація використаних гіпертекстових посилань, робота з гіперпосиланнями. Основні можливості використання різноманітних об'єктів веб-сторінок: вибір, копіювання, збереження, форматування.

РОЗДІЛ 2. ІНФОРМАЦІЙНІ СЕРВІСИ ІНТЕРНЕТ

Тема 3. Сервісні програми Інтернет: World Wide Web (WWW), E-Mail

Сервісні програми (або інформаційні послуги, сервіси) Інтернет як прикладні програми: загальна характеристика, основні правила роботи та функціональні можливості.

Сервісна програма World Wide Web (WWW, Веб), характеристика, призначення. Поняття про гіпертекст, гіпертекстові посилання (hyperlinks), гіпермедіа. Протокол передачі гіпертексту - HTTP (Hyper Text Transfer Protocol). Мова (або формат) веб-документів - HTML (HyperText Markup Language). Адресація в WWW. Поняття про IP-адресу, DNS-адресу (Domain Name System). Поняття домену. Структура адреси ресурсу в мережі, URL-адреси (Uniform Resource Locator), для інформаційних веб-ресурсів.

Сервісна програма Інтернет - E-mail (електронна пошта). Історія, функціональне призначення, приклади використання. Протоколи E-mail (POP3; IMAP; SMTP). Структура поштової адреси. Різновиди програм E-mail, характеристика; основні функції. Реєстрація на поштовому веб-сайті. Структура електронного листа: обов'язкові та допоміжні елементи. Основні команди поштової програми.

Сервісні програми: FTP, Telnet, USENET (мережеві новини - аналоги електронних дошок об'яв (BBS)). Загальна характеристика, призначення, принципи роботи. Сервісні програми для проведення відео- та аудіо- конференцій.

Тема 4. Основи пошуку в інформаційних ресурсах Інтернет. Інформаційно-пошукові системи Інтернет

Інформаційний пошук в Інтернет, технологія та стратегія. Основні правила та рекомендації: змістовні та формальні аспекти; узагальнена методика формування запитів. Простий пошук інформації в Інтернет за допомогою браузера. Універсальні засоби пошуку інформації в Інтернет: інформаційно-пошукові каталоги, інформаційно-пошукові системи, портали. Зарубіжні пошукові сервери. Американська пошукова система Yahoo як типовий приклад каталогу, характеристика інтерфейсу, методика пошуку. Універсальні пошукові сервери ("пошукові механізми" - search engines): Google, Bing, Yahoo, Yandex та ін. Загальна характеристика інтерфейсів, пошукові можливості. Методика пошуку інформації з використанням простого та розширеного пошуку. Українські пошукові системи в Інтернет, загальна характеристика. Украинский Google (<http://www.google.com.ua/>), пошукова система МЕТА (<http://meta-ukraine.com>), Украинский портал (<http://uaport.net/>) та інші, методика пошуку.

РОЗДІЛ 3. БІБЛІОТЕЧНІ ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ ТА ПОСЛУГИ

Тема 5. Бібліотечні Інтернет-ресурси та послуги: аналіз, характеристика, інтерфейси

Бібліотечні веб-сайти та веб-сторінки в Інтернет: загальна характеристика інтерфейсу, інформаційного наповнення та пошукових можливостей. Загальне поняття про інформаційне, лінгвістичне та програмне забезпечення бібліотечних веб-сайтів. Характеристика і аналіз інтерфейсу, ресурсів та послуг світових бібліотечних веб-сайтів: Бібліотеки Конгресу (США), Британської Бібліотеки (Великобританія), Національних бібліотек Канади, Австралії та ін. Довідкова інформація про світові бібліотечні веб-сайти на сервері IFLA. Характеристика і аналіз ресурсів та послуг головних російськомовних бібліотечних веб-сайтів: РДБ, ДПНТБ та інформаційних центрів: ВІНІТІ, ВНТІЦ, ІНІОН. Характеристика і аналіз інтерфейсу та ресурсів українських бібліотечних веб-сайтів: Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського та ін.

Тема 6. Пошукові можливості бібліотечних веб-сайтів зарубіжжя та України

Особливості бібліотечно-бібліографічного пошуку в веб-ресурсах Інтернет, правила та стратегія пошуку, типи пошукових задач. Загальна методика пошуку по різним ознакам. Система засобів допомоги або підказок, їх значення для ефективності виконання пошуку. Особливості пошуку в Бібліотеці Конгресу США: характеристика пошукових інструментів та засобів, методика бібліографічного пошуку. Можливості пошуку російськомовних книг (засобами транслітерації). Пошук по електронному каталогу: простий "Word Search" або ускладнений "Advanced Word Search"; пошук за допомогою довідкової системи LOCIS. Особливості пошуку у Британській Бібліотеці (Великої Британії): характеристика пошукових інструментів та засобів, методика бібліографічного пошуку. Простий пошук через рубрику Collection. Можливості пошуку в електронному каталозі OPAC та інших каталогах. Інші пошуково-довідкові інструменти.

Тема 7. Використання інформаційних ресурсів Інтернет в інформаційно-бібліотечній роботі

Можливості використання інформаційних ресурсів Інтернет в бібліотечній роботі: загальна характеристика. Традиційні напрями одержання необхідної інформації: 1) бібліографічної; 2) повнотекстової; 3) довідкової. Характеристика та аналіз бібліотечних послуг (або бібліотечного сервісу) Інтернет: електронні каталоги та бази даних. Інформування про нові надходження, методичні путівники та рекомендації, інтерактивні книжкові виставки, міжбібліотечний абонемент (Interlibrary Loan), електронна доставка

(Electronic Delivery). Характеристика та аналіз інформаційних та бібліотечних послуг Інтернет. Віртуальні довідкові служби на бібліотечних веб-сайтах та інші, характеристика.

Структура навчальної дисципліни

№	Найменування розділів і тем	Кількість годин					
		Всього	лекц	сем	практ.	сам.р.	форма контр.
Розділ 1. Основи навігації в Інтернет							
1.	Світова мережа Інтернет: загальні поняття	4	1			3	контрольні завдання
2.	Основи навігації в Інтернет. Пакети прикладних програм перегляду інформації (браузери)	11	1		4	6	тестування
Розділ 2. Інформаційні сервіси Інтернет							
3.	Сервісні програми Інтернет: World Wide Web (WWW), E-Mail	10	2		2	6	контрольні завдання
4.	Основи пошуку в інформаційних ресурсах Інтернет. Інформаційно-пошукові системи Інтернет	30	2		8	20	тестування
Розділ 3. Бібліотечні Інтернет-ресурси та послуги							
5.	Бібліотечні Інтернет-ресурси та послуги: аналіз, характеристика, інтерфейси	12	1		2	9	контрольні завдання
6.	Пошукові можливості бібліотечних Web-сайтів зарубіжжя та України	14	2		2	10	контрольні завдання
7.	Використання інформаційних ресурсів Інтернет в бібліотечній роботі	9	1		2	6	контрольні завдання
	Усього	90	10		20	60	Іспит-тест

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Основи навігації в Інтернет. Пакети прикладних програм перегляду інформації (браузери)	4
2	Сервісні програми Інтернет: WWW, E-Mail	2
3.	Основи пошуку в інформаційних ресурсах Інтернет. Інформаційно-пошукові системи Інтернет	8
4.	Бібліотечні Інтернет-ресурси та послуги: аналіз, характеристика, інтерфейси	2
5.	Пошукові можливості бібліотечних веб-сайтів: зарубіжних та українських	2
6.	Використання інформаційних веб-ресурсів в бібліотечній роботі	2
	Разом	20

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Світова мережа Інтернет: загальні поняття	3
2	Основи навігації в Інтернет. Пакети прикладних програм перегляду інформації (браузери)	6
3	Сервісні програми Інтернет: WWW, E-Mail	6
4	Основи пошуку в інформаційних ресурсах Інтернет. Інформаційно-пошукові системи Інтернет	20
5	Бібліотечні веб-ресурси та послуги: аналіз, характеристика, інтерфейси	9
6	Пошукові можливості бібліотечних веб-сайтів: зарубіжних та українських	10
7	Використання інформаційних веб-ресурсів в бібліотечній роботі	6
	Разом	60

7. Вимоги викладача

При вивченні дисципліни «Інформаційний сервіс Інтернет» необхідно спиратися на конспект лекцій та рекомендовану основну та допоміжну навчальну літературу. Вітається використання інших джерел з альтернативними поглядами на ті чи інші питання задля формування продуктивної дискусії з проблем навчальної дисципліни.

Високо оцінюється прагнення здобувачів вищої освіти:

- регулярно відвідувати заняття;
- планомірно та систематично засвоювати навчальний матеріал;
- активно працювати на лекційних та практичних заняттях: брати участь в обговоренні дискусійних питань та кейсів;
- повною мірою долучатися до активних форм навчання;
- відпрацьовувати пропущені практичні заняття.

Обов'язковою вимогою є дотримання норм академічної доброчесності.

8. Методи контролю

При вивченні дисципліни застосовується поточний та підсумковий семестровий форми контролю. Також, передбачено обов'язковий контроль засвоєння навчального матеріалу дисципліни, віднесеного на самостійну роботу.

Поточний контроль (засвоєння окремих тем) проводиться у формі усного опитування або письмового тестування на лекціях та практичних заняттях.

Підсумковий семестровий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень здобувачів вищої освіти. Він проводиться у письмовій формі у вигляді семестрового іспиту-тесту. Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком навчального процесу, а обсяг навчального матеріалу, який виноситься на підсумковий семестровий контроль, визначається робочою програмою дисципліни.

Сумарна кількість рейтингових балів за вивчення дисципліни за семестр розраховується як сума балів, отриманих за результатами поточного контролю та балів, отриманих за результатами підсумкового семестрового контролю. Максимальна сума балів за семестр складає 100 балів.

Розподіл балів, які отримують студенти

Розділ 1.2 (поточне тестування)				Розділ 3 (поточне тестування)			Підсумковий контроль- тестування ЗАЛІК	Сума	
1		КЗ-1		2		КЗ-2			
25				20		15		20	100
T1.	T2.	T3.	T4.	T5.	T6.	T7.			
5	5	5	10	5	5	5			

Розподіл балів за формами контролю:

відвідування лекційних занять – 5 балів;

активна робота на практичному занятті — 5 балів;

рубіжний контроль-контрольні завдання (КЗ) — 20 балів;

звіт про самостійну роботу — 5 балів;

підсумковий контроль — 20 балів.

Можлива кількість балів, набраних до підсумкової форми контролю:

залік— від 60 до 90 балів.

Шкала оцінювання:

За шкалою ТНЕУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№	Найменування	Номер теми
1.	Конспекти лекцій	1-7
2.	Навчальні посібники; кейси	1-7
3.	Силабус	1-7
4.	Збірка тестових і контрольних завдань для поточного оцінювання навчальних досягнень студентів	1-7
5.	Засоби підсумкового контролю (комплект тестових завдань для підсумкового контролю)	1-7

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література:

- Інформаційний сервіс в Інтернеті: Навч. посібник/ В.М. Шейко, Б.М. Смоляницький, Л.Я. Філіпова та ін. Харк. держ. акад. культури. Харків: ХДАК, 1998. 208 с.
- Филиппова Л.Я. Информационный сервис Интернет (для пользователей): Учеб. пособие. Харьк. гос. акад. культуры. Харьков: ХГАК, 2004. 150 с.
- Філіпова Л.Я., Тітов С.В., Тітова О.В. Інформаційний сервіс Інтернет: Прогр. та навч.-метод. матеріали до курсу для студ. 2 курсу зі спец. «Документознавство та інформаційна діяльність». Х.: ХДАК, 2007. 47 с.

Додаткова література:

- Крол Э. Все об Internet. Пер. с англ. К.: Торгово-изд. бюро ВНУ, 1995. 592 с.
- Москалюк А. Web-браузер: 10 лет на службе Internet. // Компьютерное обозрение. 2003. № 16-19.
- Москалюк А. FTP-поисковики. // Компьютерное обозрение. 2003. № 16.
- Нольден М. Знакомьтесь: Word Wide Web / М. Нольден; Пер. с нем. К.: Торгово-изд. бюро ВНУ, 1996. 336 с.
- Сервіси мережі Internet. URL: <http://www.knlu.kiev.ua/inform-komun/servisi-merezhi-internet/>
- Талантов М. Профессиональный поиск в Интернете: полнота, достоверность, скорость. // КомпьютерПресс. 1999. № 7.
- Филиппова Л.Я. Информационно-библиотечные ресурсы Интернет. Харьков: «К-Центр», 1998. 80 с.
- Філіпова Л.Я. Питання змісту бібліотечних Web-сайтів в Інтернеті // Бібліотечна планета. К., 2001. №3(13). С.5-12.
- Хилл Б. Поиск в Word Wide Web для чайников. М.: Диалектика, 1997. 352 с.
- Filipova L. Ukrainian Internet Resources: Search Systems, Content, and Library Resources// Library Hi Tech News. 2000. Vol.17, N 8 (USA, Memphis)

Інформаційні ресурси

- Бібліотека Харківської державної академії культури (<http://lib-hdak.in.ua/>)
- Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка (<http://korolenko.kharkov.com/>)
- Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського (<http://www.nbuv.gov.ua/>)
- Інтернет-ресурси.